

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **1) K. B., 2) V. V.**, oba zastoupeni Mgr. Martinou Fialovou, advokátkou se sídlem Františkánská 120/7, Plzeň, proti žalovanému: **Úřad městského obvodu Plzeň 3**, se sídlem sady Pětatřicátníků 20/7, Plzeň, **za účasti:** statutární město Plzeň, se sídlem náměstí Republiky 1/1, Plzeň, zastoupené Mgr. Bc. Vladimírem Novým, advokátem se sídlem Žižkova 52, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 4. 2021, č. j. 57 A 121/2020-80,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Osoba zúčastněná na řízení **j e p o v i n n a** uhradit žalobcům na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 8 040 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich zástupkyně Mgr. Martiny Fialové, advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný osobě zúčastněné na řízení jako stavebníkovi udělil dle § 96a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v relevantním znění (dále jen „stavební zákon“), společný územní souhlas a souhlas s provedením stavebního záměru ze dne 12. 8. 2020, č. j. UMO3/31050/20, k umístění a povolení stavby „*Sběrné místo Valcha, Plzeň – Valcha, ul. K Silu*“.

[2] Žalobci následně podali proti společnému souhlasu žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, v níž především namítali, že nebyli považováni za osoby přímo dotčené umístěním a prováděním daného stavebního záměru ve smyslu § 96 odst. 2 ve spojení s § 96 odst. 3 písm. d) a § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, ač jimi být měli a měl tak od nich být vyžádán souhlas s umístěním a provedením stavebního záměru.

[3] Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 13. 4. 2021, č. j. 57 A 121/2020-80, společný souhlas žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu konstatoval, že za dotčenou osobu ve smyslu § 96 odst. 3 písm. d), resp. § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona je nutné považovat každého, kdo má vlastnické nebo jiné věcné právo k nemovitosti, jež může být stavebním záměrem přímo dotčeno. Žalobci jsou vlastníky bytových jednotek v bytovém domě č. p. X, podílu na společných částech tohoto domu a na pozemku parc. č. st. XA v k. ú. V., na němž bytový dům stojí, přičemž tento pozemek má společnou hranici s pozemkem parc. č. XB, na němž je sběrné místo umístěno. Rovněž i pozemek par. č. XC, který je ve výlučném vlastnictví žalobce 2), s pozemkem, kde byl stavební záměr realizován, sousedí. Oba žalobci jsou tedy přímí sousedé pozemku, kde se sběrné místo nachází. Krajský soud dospěl k závěru, že vlastnická práva žalobců mohou být stavebním záměrem přímo dotčena, neboť zmiňované nemovitosti jsou od pozemku se sběrným místem poměrně blízko (16 m a 26 m) a bytový dům, jehož jsou žalobci spoluvlastníky, je využíván k bydlení, přičemž stavební záměr spočívá v zařízení pro skladování a odvoz velkého objemu recyklovaného i nerecyklovaného odpadu na ploše cca 200 m². Pokud tedy žalobci tvrdili, že stavbou dojde ke zvýšené míře imisí, zvýšení dopravní zátěže apod., žádná z těchto obav není *a priori* nereálná. Dle krajského soudu není potencialita zásahu do práv žalobců vzhledem k velikosti a účelu stavebního záměru, zcela jistě produkujícího určité množství imisí, nemyslitelná. Pro vydání žalobou napadeného společného souhlasu proto měl žalovaný vyžadovat předložení souhlasů žalobců s daným záměrem.

[4] Vzhledem k tomu, že možnost žalobci tvrzeného zásahu do jejich práv není vyloučena a nejví se jako nereálná, nelze tvrdit, že by žalobci dotčení svých práv namítali pouze ze svého subjektivního hlediska. Krajský soud současně zdůraznil, že jeho rozsudkem nebyla zpochybněna zákonnost daného stavebního záměru, žalobci však musí mít možnost uplatnit proti němu své námitky. Na uvedeném nic nemění ani souhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů ke stavebnímu záměru, neboť osoba zúčastněná na řízení byla povinna k oznámení o záměru připojit jak stanoviska dotčených orgánů, tak i souhlas dotčených osob. Je možné, že ze závazných stanovisek vyplyne, že žádný veřejný zájem nebude realizací stavebního záměru dotčen, což však neznamená, že potenciálně nemohou být dotčena věcná práva třetích osob. Argumentace žalovaného, dle níž s ohledem na místní poměry nemůže být žádný z vlastníků sousedních pozemků stavebním záměrem přímo dotčen, neboť plochy pro kontejnery jsou běžnou součástí obytné zástavby, slouží jejím obyvatelům, jejich okolí zůstane zachováno v nezměněné podobě apod., může mít místo pouze v řádném řízení, kde budou případné námitky žalobců vypořádány.

[5] Ostatní žalobní body neshledal krajský soud důvodnými.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného a žalobců a dalších podání

pokračování

[6] Proti rozsudku krajského soudu podala osoba zúčastněná na řízení (stěžovatel) kasační stížnost, v níž odkazuje na kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[7] Stěžovatel uvádí, že stanovení okruhu osob, jejichž souhlas se záměrem byl nezbytný, je otázkou aplikace neurčitěho právního pojmu. Žalovaný dospěl k závěru, že stavební záměr nebude produkovat zvýšené imise a ani potenciálně nedojde k přímému dotčení práv jiných osob, nicméně krajský soud nad rámec své pravomoci nahradil výklad a aplikaci daného neurčitěho právního pojmu žalovaným vlastním úsudkem, přičemž neuvedl, v čem konkrétně je úvaha žalovaného vadná. Judikatura, na kterou krajský soud odkázal, představuje pouze právní rámec, krajský soud však neprovedl žádný důkaz a žalobci neuvedli nic konkrétního, čím by správní uvážení žalovaného a podklady ve spise zpochybnili nebo o co by své úvahy ohledně potenciality přímého dotčení opřeli. Vzhledem k tomu, že krajský soud zpochybnění úvahy žalovaného ničím nepodložil, nemohl dle stěžovatele dovodit opačný závěr. Dále stěžovatel uvádí, že veřejný zájem je zájmem i každé osoby a tyto zájmy se se zájmy soukromými v mnoha ohledech překrývají.

[8] Dle stěžovatele nelze judikaturu v otázce přímého dotčení třetích osob stavbou vykládat tak, jak to učinil krajský soud, neboť při určování okruhu účastníků řízení musí být představitelné, že dotčení práv je přímé a že může přesahovat míru přiměřenou místním poměrům. Krajský soud však vzal v úvahu pouze jednu z těchto podmínek, a to, že dotčení práv je myslitelné. Stěžovatel je přesvědčen, že nelze ani ve fázi určení okruhu dotčených osob rezignovat na požadavek myslitelnosti přímého a zároveň i nepřiměřeného vlivu stavby a vycházet pouze z obecné myslitelnosti dotčení sousedů. Nepřiměřené vlivy dané stavby byly vyvráceny závaznými stanovisky dotčených orgánů. Žalobci zároveň netvrdili nic konkrétního, co by svědčilo o podstatném zásahu do jejich vlastnických práv, a na jejich obecných tvrzeních nelze bez dalších důkazů založit právní závěry. Závěrem stěžovatel poukázal na to, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2020, č. j. 2 As 58/2019-80 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), ze kterého krajský soud vycházel, není podle stěžovatele na nyní posuzovanou věc vzhledem k podstatným skutkovým odlišnostem přiléhavý a navíc má být rozporný se zbývajícím judikaturou Nejvyššího správního soudu, neboť hovoří pouze o podmínce reálné myslitelnosti dotčení.

[9] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze vyslovil svůj souhlas s obsahem kasační stížnosti.

[11] Žalobci se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnili s rozsudkem krajského soudu. Žalobci s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu konstatovali, že výklad neurčitěho právního pojmu podléhá soudnímu přezkumu správními soudy. Dle žalobců navíc stěžovatel směřuje neurčitý právní pojem a správní uvážení. Žalobci se domnívají, že mají právo uplatňovat svá soukromá práva nad rámec zájmů veřejných. Skutečnost, že byla vydána závazná stanoviska dotčených orgánů, dle žalobců nemůže aprobovat nezákonný postup žalovaného, jímž jim byla odepřena jejich procesní práva. Podle názoru žalobců stěžovatel potencialitu bezprostředního zásahu do jejich práv zlehčuje. Žalobci dodali, že je

zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2020, č. j. 2 As 58/2019-80, na nyní posuzovanou věc přílehlavý, neboť pozemek, na němž byl stavební záměr v nyní posuzované věci realizován, nebyl pozemkem v husté městské zástavbě, jak se snaží stěžovatel tvrdit. Žalobci proto navrhli, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[12] Stěžovatel v replice k vyjádření žalobců konstatoval, že si je vědom práva soudu na přezkum aplikace neurčitého právního pojmu, nicméně soud nemůže rozhodnout a nahradit výklad správního orgánu, aniž by na základě konkrétních podkladů uvedl, v čem je výklad správního orgánu vadný. Dle stěžovatele krajský soud skutkovou úvahu správních orgánů o imisích stavby sběrného místa ve vztahu k žalobcům nahradil vlastní úvahou, aniž by dostatečně objasnil, z čeho vycházel. Stěžovatel nebagatelizuje zájmy žalobců, nicméně má za to, že se k ochraně veřejného zájmu v oblasti životního prostředí, hygieny, dopravy apod., tedy i k ochraně zájmu žalobců, dostatečně vyjádřily dotčené orgány.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl osobou zúčastněnou na řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[14] Nejvyšší správní soud dále přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Podle § 96a odst. 1 stavebního zákona „[u] staveb v působnosti obecného stavebního úřadu, staveb vymezených v § 15 odst. 1 písm. b) až d), staveb vymezených v § 16 odst. 2 písm. d) lze vydat společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru (dále jen „společný souhlas“), kterým se stavba umísťuje a povoluje. Příslušným k vydání společného souhlasu je stavební úřad příslušný k povolení stavby podle § 13 odst. 1, § 15 odst. 1 písm. b) až d) nebo § 16 odst. 2 písm. d)“ stavebního zákona. Podle odstavce 2 téhož ustanovení, „[p]odá-li stavebník oznámení záměru podle § 96 a ohlášení stavebního záměru podle § 105 (dále jen „společné oznámení záměru“), vydá stavební úřad společný souhlas, za předpokladu, že jsou splněny požadavky a podmínky § 96 a 105. Ke společnému oznámení záměru stavebník připojí doklady podle § 96 odst. 3 písm. a) až e) a dokumentaci podle povahy záměru uvedenou v § 105 odst. 2 až 6“ stavebního zákona. Podle § 96 odst. 3 písm. d) stavebního zákona obsahuje oznámení stavebního záměru „kromě obecných náležitostí údaje o požadovaném záměru a identifikační údaje dotčených pozemků a staveb. K oznámení oznamovatel připojí souhlasy osob, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být umístěním stavebního záměru přímo dotčeno; souhlas s navrhovaným záměrem musí být vyznačen na situačním výkresu; souhlas se nevyžaduje v případech stavebních záměrů uvedených v § 103, pokud nejsou umístěny ve vzdálenosti od společných hranic pozemků menší než 2 m“. Podle § 105 odst. 2 písm. f) téhož zákona

pokračování

k ohlášení stavebního záměru stavebník připojí „souhlasy osob, jejichž vlastnické právo nebo právo odpovídající věcnému břemenu k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být prováděním stavebního záměru přímo dotčeno; souhlas musí být vyznačen na situačním výkresu“ (důraz doplněn).

[16] Se stěžovatelem lze souhlasit, že citované právní normy obsahují neurčité právní pojmy obsažené ve formulaci „osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být umístěním stavebního záměru přímo dotčeno“. Nejvyšší správní soud se ke kategorii neurčitých právních pojmů vyjádřil např. již v rozsudku ze dne 26. 9. 2007, č. j. 5 As 78/2006-95: „Jejich definování v právních předpisech pro jejich povahu samu není vhodné, dokonce ani možné. Neurčité právní pojmy zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat. Jejich obsah a rozsah se může měnit, často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Zákonodárce užitím neurčitých pojmů dává orgánu aplikujícímu právní předpis prostor, aby posoudil, zda konkrétní situace patří do rozsahu neurčitého pojmu či nikoli.“

[17] Nejvyšší správní soud se výkladem týchž neurčitých právních pojmů již mnohokrát zabýval, a to zejména při výkladu § 85 odst. 2 písm. b) a § 109 písm. e) a f) stavebního zákona, tedy při vymezení okruhu účastníků územního či stavebního řízení z řad „dotčených sousedů“. Krajský soud v napadeném rozsudku citoval řadu judikátů Nejvyššího správního soudu, podle nichž pro naplnění definice dotčené osoby dle zmiňovaných ustanovení stavebního zákona postačí pouhá možnost přímého dotčení stavbou na jejich věcných právech k sousedním pozemkům nebo stavbám. Krajský soud citoval rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2020, č. j. 2 As 58/2019-80, který se přímo k výkladu § 96 odst. 3 písm. d) stavebního zákona, jenž dopadá společně s obdobně znějícím § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona i na nyní posuzovanou věc, vyjádřil takto:

„K dotčenosti vzdálenějšího souseda tedy postačuje potencialita zásahu (např. ve formě možných emisí). Dle citovaného judikátu může být dotčeným nemezujícím sousedem také osoba vlastníci nemovitost i 500 metrů od navržené stavby. Argumentují-li stěžovatelé příliš extenzivním výkladem uvedeného pojmu, je nutno poukázat na konkrétní okolnosti případu. Jde o lokalitu zatím jen minimálně zastavěnou, v podstatě o volnou krajinu. Klíčová je blízkost stavebního záměru osob zúčastněných na řízení a penzionu žalobce nacházejícího se od stavby jen „přes silnici“ ve vzdálenosti cca 20 metrů. Nová stavba se umísťuje přímo naproti penzionu žalobce, přičemž ostatní parcely v širém okolí nejsou zastavěny. Stavební záměr se tudíž nachází v celkově nezastavěném území a jedinou zastavěnou parcelou je právě žalobcův penzion. Vzhledem ke v tomto smyslu (s ohledem na volnou krajinu v lokalitě lokality a řídkost zástavby tam umístěné) velmi blízké „relativní“ vzdálenosti mezi stavebním záměrem a penzionem žalobce a ke skutečnosti, že žalobce penzion využívá také pro své podnikatelské aktivity, je dána možnost zásahu do žalobcových práv.“

Žalobce uvedl výčet potenciálních zásahů formou prachových a hlukových emisí. Jedná se o konkrétní označení negativních dopadů, které by jej mohly omezovat v užívání penzionu. Tyto emise nelze vnímat jen v souvislosti s realizací stavby. Jejich zvýšení oproti dosavadnímu stavu je nutno vztahovat i k budoucímu užívání stavby stěžovatelů 2) a s ohledem na „relativní“ blízkost obou staveb mohou být významné – např. pokud by se ve stavbě stěžovatelů 2) topilo pevnými palivy produkujícími ve značné míře kouř, je dotčení žalobce takovými nepříjemnými dopady

zcela reálné. Uvedené a i případné jiné možné zvýšení emisí tedy je reálně představitelné. To postačuje pro naplnění pojmu „dotčenosti“ (srov. výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2011, č. j. 6 Ao 2/2011-27) ve smyslu § 96 odst. 3 písm. c) stavebního zákona.“

[18] Citované závěry plynoucí z judikatury Nejvyššího správního soudu lze plně vztáhnout i na nyní posuzovanou věc, přičemž nelze souhlasit se stěžovatelem, že posledně citovaný rozsudek představuje odklon od dosavadní judikatury, neboť požaduje pouze splnění podmínky reálné myslitelnosti dotčení daných osob, aniž by zpochybňoval, že se musí jednat, jak plyne již z dikce zákona, o dotčení přímé. Nejvyšší správní soud pouze s odkazem na prejudikaturu poukázal na to, že není dle konkrétních okolností věci vyloučeno ani přímé dotčení vzdálenějšího (nemezujícího) souseda. Úvahy vyslovené Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku jsou, i přes jisté (z hlediska posuzované otázky nepodstatné) skutkové odlišnosti, přílehlavé i na věc nyní posuzovanou, a to tím spíše, že žalobci v nyní posuzované věci jsou mezujícími sousedy dané stavby.

[19] Jak již správně konstatoval krajský soud, rozhodující pro posouzení otázky, zda by mohlo být vlastnické právo žalobců ve smyslu § 96 odst. 3 písm. d) a § 105 odst. 2 písm. f) ve spojení s § 96a odst. 2 stavebního zákona daným stavebním záměrem přímo dotčeno a zda tedy měl být vyžadován jejich souhlas s ním, je již pouhá potencialita tohoto dotčení. Je třeba zdůraznit, že se musí jednat o možnost skutečnou (nikoli hypotetickou), vyplývající z podmínek umístění či provádění stavby (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 2 As 238/2019-27).

[20] Žalobci zcela jistě splňují první podmínku pro naplnění definice dle daných ustanovení, neboť jsou (spolu)vlastníky sousedních nemovitostí, konkrétně jsou vlastníky bytových jednotek v bytovém domě č. p. X, podílu na společných částech tohoto domu a pozemku parc. č. st. XA v k. ú. V., na němž bytový dům stojí, kdy tento pozemek má společnou hranici s pozemkem, na němž byl stavební záměr realizován, a žalobce 2) je navíc také vlastníkem pozemku parc. č. XC, který s tímto pozemkem rovněž přímo sousedí. Druhým předpokladem je potencialita plánované stavby sběrného místa přímo se dotknout jejich vlastnických práv (srov. též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2018, č. j. 5 As 228/2017-32).

[21] Je tedy pravdou, že pokud byli žalobci přesvědčeni o tom, že byli osobami, které by stavbou sběrného místa mohly být přímo dotčeny na svých vlastnických právech, museli být schopni alespoň v základních obrysech konkretizovat, jakým způsobem by mohla být jejich věcná práva k nemovitým věcem dotčena (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2021, č. j. 1 As 10/2021-35). Žalobci však potencialitu dotčení svých věcných práv specifikovali dostatečně, neboť v podané žalobě uvedli, že sběrné místo má být realizováno blízko přilehlé bytové zástavby, čímž dojde k nepřiměřenému narušení soukromí, pohody bydlení a celkové kvality života obyvatel této zástavby (mezi něž žalobci patří), přičemž sběrné místo je bude obtěžovat zápachem (zejména z bioodpadu), prachem a vířením nečistot (ze stavební suti) a hlukem (ze samotného provozu sběrného místa, z manipulace s kontejnery, stejně jako hlukem souvisejícím s přivážením odpadu na dané místo i vyhazováním odpadu do kontejnerů). Žalobci zmínili také to, že mezi jejich nemovitostmi a plánovaným umístěním sběrného místa není přirozená ani uměle vytvořená hranice, která by od něj mohla pronikající imise oddělit, a že přijdou o svůj nerušený pohled

pokračování

do zeleně, neboť dojde k vykácení keřů a vzrostlých stromů, které tvoří většinu povrchu pozemku, kde se má sběrné místo nacházet. Lze souhlasit s tím, že s ohledem na blízkost sběrného místa k nemovitostem žalobců (16 a 26 m) a na to, že nemovitosti žalobců jsou užívány k bydlení, přičemž stavba, jež má sloužit ke skladování a odvozu velkého objemu odpadu recyklovaného i nerecyklovatelného na ploše cca 200 m², měla být od uvedených dotčených nemovitostí oddělena pouze relativně malou skupinou stromů, se mohou imise, které žalobci zmínili, skutečně potenciálně dotknout jejich vlastnických práv. Z tohoto důvodu lze hovořit o tom, že vlastnické právo žalobců může být umístěním a prováděním stavebního záměru přímo dotčeno ve smyslu § 96 odst. 3 písm. d), resp. § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona. Je pravdou, že obavy žalobců se nakonec nemusely ukázat jako důvodné, resp. v případném územním a stavebním řízení mohlo následně vyjít najevo, že tyto imise nebudou nepřiměřené poměrům v dané lokalitě a žalobci je tedy budou povinni snášet, nicméně za daných okolností nebylo možné žalobcům bez dalšího upřít právo buď udělit předem souhlas s umístěním a povolením stavby a tím umožnit žalovanému zjednodušený postup v podobě vydání společného souhlasu se stavbou, anebo trvat na tom, že bude daný stavební záměr posouzen v řádném územním a stavebním řízení, v němž budou moci uplatnit své námítky jako jeho účastníci.

[22] Nejvyšší správní soud se tedy v otázce výkladu a použití neurčitých právních pojmů dle § 96 odst. 3 písm. d), resp. § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona ztotožňuje s argumentací a závěrem krajského soudu, podle něhož byl stavební záměr stěžovatele způsobilý zasáhnout zejména zvýšenými imisemi (zvýšeným hlukem, zápachem, prachem atd.) vyplývajících z provozu daného sběrného místa odpadu a ze související zvýšené dopravní zátěže do vlastnických práv žalobců k sousedním pozemkům a stavbám. Žalobci tedy měli být považováni za dotčené osoby ve smyslu citovaných ustanovení stavebního zákona, takže bez předložení jejich souhlasu stěžovatelem neměl být společný souhlas s umístěním a provedením dané stavby žalovaným vydán.

[23] Pokud stěžovatel namítá, že krajský soud neurčitý právní pojem „*přímé dotčení*“ nepřipustně interpretoval a aplikoval namísto žalovaného, aniž by jeho úvahu na základě konkrétních podkladů účinně zpochybnil, je třeba připomenout, že výklad neurčitého právního pojmu správním orgánem je podroben plné kognici správních soudů. K tomu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 As 13/2007-56, konstatoval: „*Při svém rozhodování správní soud řeší otázku, zda určitý jev reálného života byl správním orgánem správně podřazen pod neurčitý právní pojem. Soud musí mít možnost přezkoumat, zda interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu správním orgánem je v souladu se zákonem, jaké podklady pro své rozhodnutí k tomu správní orgán soustředil, zda tak učinil v rozsahu, který mu umožnil ve věci správně rozhodnout a zda jeho zjištění s těmito podklady nejsou v logickém rozporu. Jestliže takový přezkum možný není, je rozhodnutí pro nedostatek důvodů nepřezkoumatelné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 7 As 78/2005-62).*“

[24] Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 30. 4. 2008, č. j. 1 As 16/2008-48, na který odkazoval též stěžovatel, konstatoval: „*Rozdíl mezi neurčitým pojmem a správním uvážením spočívá v tom, že pokud správní orgán dospěje k závěru, že určitou skutkovou podstatu lze podřadit pod neurčitý pojem obsažený v právní normě, nemá již prostor pro úvahu, pokud jde o volbu následků (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 As 13/2007-56,*

www.nssoud.cz). Jinými slovy, pokud by správní orgán dospěl k závěru, že určitý jednotlivec může být umístěním stavby zasažen na svém vlastnickém právu, pak je správní orgán povinen přibrat tohoto jednotlivce jako účastníka řízení. Správní orgán má jistou volnost v interpretaci neurčitěho pojmu, a tedy i hodnocení jednotlivých skutečností při subsumpci skutkového stavu pod hypotézu právní normy, je však absolutně vázán, pokud jde o právní následky (obdobně rozsudek NSS ze dne 21. června 2007, č. j. 1 As 49/2006-96, www.nssoud.cz).“

[25] V nyní posuzované věci krajský soud vůbec neměl možnost přezkoumat, zda žalovaný interpretoval a aplikoval neurčitý právní pojem „*přímé dotčení*“ v souladu se zákonem, neboť jediné, co žalovaný učinil, bylo to, že na základě podkladů doložených stěžovatelem vydal společný územní souhlas a souhlas s provedením stavebního záměru, ve kterém žádnou úvahu ohledně možného dotčení vlastníků sousedních pozemků či staveb, tedy ani žalobců, nevyjádřil. Žalovaný patrně pouze fakticky neshledal přímé dotčení věcných práv těchto osob, aniž by tento svůj závěr jakkoli odůvodnil. Krajský soud tedy naopak postupoval zcela v mezích své kompetence, pokud dospěl k závěru, že společný souhlas žalovaný za daných okolností vydat nemohl.

[26] Možnost přímého dotčení vlastnických práv žalobců umístěním nebo prováděním daného stavebního záměru nemohou bez dalšího vyloučit ani souhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů. Jak správně konstatoval krajský soud, připojení souhlasných závazných stanovisek dotčených orgánů je náležitostí oznámení stavebního záměru dle § 96 odst. 3 písm. b) stavebního zákona i jeho ohlášení dle § 105 odst. 2 písm. c) téhož zákona, zcela nezávislou na dalších podkladech, které je třeba k oznámení či ohlášení připojit, jako je např. právě povinnost připojit souhlasy osob, jejichž vlastnické či jiné věcné právo může být umístěním či prováděním stavebního záměru přímo dotčeno. Zcela nepřijatelná je úvaha stěžovatele, dle níž souhlasná závazná stanoviska slouží k ochraně veřejného zájmu, který představuje zájem veřejnosti a v mnoha ohledech se kryje se zájmy soukromými. Osoby, jejichž vlastnická či jiná věcná práva mohou být stavebním záměrem dotčena, musí mít možnost svá práva uplatňovat bez ohledu na souhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů, které jsou pověřeny chránit zákonem vymezené veřejné zájmy, nikoliv však subjektivní práva konkrétních osob. I pokud tedy jsou veškerá závazná stanoviska dotčených orgánů souhlasná, není tím vyloučeno, že by stavebním záměrem mohla být přímo dotčena vlastnická či jiná věcná práva konkrétních osob k sousedním pozemkům či stavbám. Dotčený orgán je oprávněn v závazném stanovisku ke stavbě posoudit její případné negativní vlivy na okolí z hlediska veřejného zájmu, jehož ochranou ho zákon pověřuje, nepřísluší mu však (i přesto, že obě otázky spolu jistě mohou souviset) přímo posuzovat potenciální dotčení konkrétních osob.

[27] Nedůvodná je též námitka stěžovatele, podle níž krajský soud opomněl, že dotčení souseda stavby musí být přímé. Krajský soud naopak z tohoto předpokladu vycházel, avšak uzavřel, že „*uvedené imise potenciálně plynoucí z provozu sběrného místa jsou způsobily se přímo dotýkat vlastnického práva žalobců*“. Také s ohledem na okolnosti nyní posuzované věci, zejména s ohledem na blízkost stavby sběrného místa k nemovitostem žalobců, jakož i na to, že je od těchto nemovitostí oddělena pouze skupinou stromů, je zřejmé, že vlastnická práva žalobců mohou být dotčena bezprostředně (nikoliv prostřednictvím jiných pozemků či osob).

pokračování

[28] K námitce, dle níž měla být posouzena též přiměřenost dotčení vlastnických práv žalobců ve vztahu k místním poměrům, Nejvyšší správní soud připomíná, že podstatou nyní posuzované věci byla otázka, zda by se stavební záměr mohl přímo dotknout vlastnických práv žalobců a zda tedy k oznámení a ohlášení stavebního záměru stěžovatel potřeboval získat jejich souhlas, na což Nejvyšší správní soud odpovídá ve shodě s krajským soudem kladně. Až pokud by žalobci s daným záměrem nesouhlasili, bylo by nezbytné zahájit územní, resp. stavební řízení vedené podle stavebního zákona. V tomto řízení by následně bylo třeba posoudit případné námitky žalobců či dalších dotčených účastníků řízení z hlediska jejich důvodnosti, tedy mj. z hlediska toho, zda je zásah stavby do vlastnických či jiných věcných práv těchto osob přiměřený místním poměrům. Posouzení této otázky však není podmínkou pro aplikaci § 96 odst. 3 písm. d) ani § 105 odst. 2 písm. f) ve spojení s § 96a odst. 2 stavebního zákona, neboť, jak již bylo vysvětleno, samotné potenciální dotčení uvedených osob stavbou zakládá povinnost stavebníka vyžádat si s uvedeným zjednodušeným postupem stavebního úřadu jejich souhlas.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[30] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobci byli v řízení o kasační stížnosti úspěšní a mají tedy právo na náhradu nákladů tohoto řízení vůči neúspěšnému stěžovateli. Žalobci byli v řízení o kasační stížnosti zastoupeni advokátkou Mgr. Martinou Fialovou, náleží jim tedy náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením. Tyto náklady spočívají v odměně advokátky za dva úkony právní služby [odměna v plné výši 3 100 Kč za vyjádření ke kasační stížnosti a v poloviční výši 1 550 Kč za vyjádření k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 11 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 11 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)]. Vzhledem k tomu, že se jednalo o společné úkony při zastupování dvou osob, náleží za každou osobu odměna 4 650 Kč snižená o 20 % (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu) a dále za každý úkon 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem je tedy stěžovatel povinen zaplatit žalobcům k rukám jejich zástupkyně na náhradě nákladů řízení částku 8 040 Kč, a to v přiměřené lhůtě stanovené ve výroku tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 31. května 2023

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu

